

KOSTENRAMINGEN SSK-2018 **GEMEENTE TILBURG**

INLEIDING

Kostenramingen van de Gemeente Tilburg (TB) moeten voldoen aan kwaliteitseisen. De kostenramingen van TB moeten worden gemaakt volgens de Standaard Systematiek Kostenramingen-2018 (SSK-2018). Op de internetpagina's van de publicatie SSK-2018 (CROW) staan eisen.

Mocht vooraf op het maken van kostenramingen toch nog onduidelijkheid bestaan dan kan het betreffende ingenieursbureau contact opnemen met Rob Houweling van TB, email: rob.houweling@tilburg.nl

ALGEMEEN

Het doel van een kostenraming is het geven van een zo goed mogelijke prognose van de kosten die moeten worden gemaakt om uiteindelijk een opdracht te realiseren. Belangrijk is te bepalen welke kosten kunnen worden toebedeeld aan het project(budget) en welke kosten worden uitgesloten.

In Tilburg onderscheiden we de volgende stadia met bijbehorende ramingsniveaus:

Fase	Ramingsniveau	Doel raming	Toelichting	Afdeling / Projectteam
Initiatief	0	Indicatie	Richtinggevend / Globaal / Indicatief	
Studiefase	1	Onderzoek voorkeur en alternatief	Onderzoeksfase waarin initiatief onderzocht wordt op haalbaarheid	
SO fase	2	SO incl. richtinggevend raming	Schetsontwerp met projectplan gebiedsgrens, ambities en ontwerpnota uitgangspunten. Globale prijs op basis van normkosten bijv. € /m2	
VO fase	3	Voorlopig Ontwerp incl. kostenraming	SSK-2018 Raming met hoger % onvoorzien	
DO fase	4	Definitief Ontwerp incl. kostenraming	SSK-2018 Raming die meegroeit met projectfase en geschikt om bij aanbesteding inschrijvingen te beoordelen en te toetsen	
Budget	5	Definitieve budgetraming	Contractraming voorafgaande aanbesteding en definitieve gunning	
Aanbesteding	6	Controle inschrijvingen vs budgetraming	Toetsing van open begroting, inschrijfstaat, tarievenlijsten. Het projectbudget moet e.v.t worden aangepast aan aanbestedingsresultaat voor actuele baseline	
Nazorg	7	Nacalculatie incl. meerwerk / onvoorzien	Uitvoering van nacalculatie (steekproefsgewijs). O.a. Engineeringskosten, risicoreservering tbv bijstellen percentages toekomstige kostenramingen	

Tabel 1 Ramingsniveaus Tilburg conceptvoorstel

De eisen voor kostenramingen in stadia c.q. ramingsniveaus verschillen (zie tabel 2 in de bijlage).

KWALITEITSEISEN SSK 2018

Op de CROW-(internet)pagina's (zie: [kennisbank.crow.nl/kennismodule SSK-2018](https://kennisbank.crow.nl/kennismodule-SSK-2018)) is de SSK-2018 beschreven. De publicatietekst is van 1 september 2018. In hoofdstuk 2.4 van de publicatie staan eisen waaraan een kostenraming moet voldoen. In hoofdstuk 2.5 staan de eisen voor de kostenrapportage. Op een aantal eisen heeft TB aanvullingen. Ook heeft TB een paar eisen toegevoegd ten opzichte van de publicatie SSK-2018. In dit document wordt zo expliciet mogelijk beschreven wat deze aanvullingen inhouden. Kostenramingen voor TB moeten voldoen aan de SSK-2018 en deze aanvullingen!

De ramingsproducten bij elke uitvraag van een kostenraming zijn:

- Kostenraming opgesteld met het SSK-2018 rekenmodel (te downloaden van de CROW); het rekenmodel is door RWS en Prorail ontwikkeld;
- Hoeveelheden en prijzenboek met daarin een nadere onderbouwing van hoeveelheden en eenheidsprijzen/kostenkengetallen. Deze zijn gebaseerd op onderbouwde productienormen en uurtarieven en transparant herleidbare materiaalprijzen en stort en verwerkingskosten bouw- en reststoffen.
- Kostennota/-rapportage;

Ontwerpdocumenten die van belang zijn voor de ramingsscope moeten worden toegevoegd.

De kostenraming met prijzenboek (onderbouwing prijzen/kengetallen MAMO (=Materiaal, Arbeid, Materieel, Onderaanneming incl. productienormen en stort en verwerkingskosten bouw- en reststoffen)) en hoeveelhedenboek per project, dient zowel in Pdf als in Excel te worden aangeleverd. De MAMO onderbouwing geldt voor zowel de kostenkengetallen als de eenheidsprijzen voor alle fases. Ook toegepaste eenheidsprijzen / kostenkengetallen in de studiefase moeten worden onderbouwd.

De kostennota moet zowel in pdf als in Word worden aangeleverd.

Allereerst dient men een concept in van de kostenraming en kostennota voor toetsing. Na de toetsing moeten de bevindingen worden verwerkt in de definitieve kostenraming en kostennota. De opdrachtnemer dient in overleg met de opdrachtgever een voorstel in voor de aanleverdata van de ramingsproducten.

IN DE RAMING OP TE NEMEN KOSTENCATEGORIEËN

De kostenramingen dienen voor alle investeringskosten tenminste te omvatten (indien van toepassing):

Bouwkosten

De kosten die zijn gemoeid met de fysieke realisatie van de in het project te onderscheiden objecten.

De gemeente Tilburg hanteert de volgende beleidsvelden;

- Woonomgeving
- Speelvoorziening
- Verkeer en vervoer
- Wegen
- Civiele kunstwerken
- Wegmeubilair
- Straatmeubilair
- VRI
- Openbare verlichting
- Groen ontwikkeling
- Groen beheer
- Riool ontwikkeling
- Riool klimaat
- Riool beheer

Per beleidsveld dient in de voorbereiding (KES) de van toepassing zijnde werkzaamheden van het project bij de beheerders/vak adviseurs worden opgehaald en verwerkt in de raming. De raming opbouwen per beleidsveld (indien van toepassing) met een sub totaal.

Vastgoedkosten

De kosten die nodig zijn voor de verwerving en het gebruik van het vastgoed, te weten kosten:

- Voor verwerving en voor gebruik van de voor het werk benodigde onroerende zaken (gronden en opstallen);
- Voor het slopen van opstallen;
- Notaris-, taxatie, belastingen e.d. betrekking hebbende op het vastgoed;
- Die aanvullend met eigenaren zijn afgesproken. De in de overeenkomst met vastgoed/grond eigenaren opgenomen bepalingen die aanvullend worden uitgevoerd. (lokale ontsluiting, hekwerken, duikers e.d.)
- Voor nadeelcompensatie van derden;
- Voor planschade van derden.

Engineeringskosten

De kosten van de opdrachtgever en opdrachtnemers voor het “denkwerk” op het gebied van de techniek en aanverwante vakgebieden met betrekking tot organisatie, milieutechnische, juridische en economische aspecten. Deze kosten worden onderverdeeld in:”

- Engineering Opdrachtgever:
 - o de apparaatskosten van de opdrachtgever;
 - o de ingenieursdiensten;
- Engineering Opdrachtnemer:
 - o Het ontwerp (bij D&C); hierbij de inzet (hoogte percentage) van de opdrachtnemer afstemmen op VO/DO/UO
 - o De tender van de inschrijvers (tenderkosten/vergoeding)
 - o De onderzoekskosten van opdrachtnemer
 - o Het (schaduw) project (IPM) team van de opdrachtnemer.

NB Bij bouwteam of RAW contract gelden andere percentages

Apparaatskosten TB zijn:

- De administratieve kosten. Hieronder vallen de kosten van de projectorganisatie (Projectteam / IPM) administratie & ondersteuning, onderzoek & advies en overige kosten. Hierbij vallen onder de overige kosten de indirect productieve uren externen (ontwikkelkosten, indirecte uren ondersteuning) en overheadskosten concern (gebouw, werkplek, automatisering, etc.);
- Kosten voor toezicht. Hieronder vallen de personele kosten voor kwaliteitsborging tijdens de uitvoering en oplevering.
- Apparaatskosten bestaat uit zowel interne als externe medewerkers van TB.

Onder ingenieursdiensten (=onderdeel van Engineering Opdrachtgever) wordt bij de Gem. Tilburg verstaan:

- De voorbereidingskosten door een extern bureau van planfase tot gunning van het werk. Dit zijn de werkzaamheden van de ingenieursbureaus, onderzoeken, etc.

In tabel 2 van de bijlage staan de default-percentages voor Engineering vermeld!

Overige Bijkomende kosten

Alle kosten die niet tot de bouwkosten, vastgoedkosten en engineeringskosten worden gerekend, te weten de kosten:

- Voor het verkrijgen van de voor de realisatie van het werk benodigde vergunningen en ontheffingen;
- Tijdelijke voorzieningen, zoals een tijdelijke brug, omleggingen wegen;
- Voor het verleggen van kabels en leidingen verschuldigde nadeelcompensatie berekend volgens bijlage i van de Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen in en buiten Rijkswaterstaatwerken en spoorwegwerken 1999;

- Kosten in relatie tot nadeelcompensatie en planschade aan derden, anders dan uit hoofde van het in de onderdelen vastgoedkosten en kabels en leidingen bepaalde voor zover de beheerder daartoe rechtens gehouden is;
- Voor inpassingmaatregelen. Inpassingmaatregelen zijn locatie-specifieke maatregelen of voorzieningen die nodig zijn nadelige gevolgen van een plan of besluit te voorkomen, te mitigeren dan wel te compenseren;
- Nachttoeslag;
- Verkeersmaatregelen;
- Archeologie;
- NGE's;
- Bodemsaneringen.

Risicoreservering

Een financiële reservering ter dekking van de kennis- en toekomstonzekerheden van het project. Afwijkingen die na vaststelling van deze reservering binnen de scope kunnen worden opgelost, moeten uit deze reservering worden betaald.

In tabel 2 van de bijlage staan default percentages voor Risicoreservering vermeld!

Belastingen

De kosten van de BTW.

Overig

Andere kosten dan de kosten bedoeld in bovenstaande kostencategorieën, die in redelijkheid zijn aan te merken als voorbereidingskosten en realiteitskosten.

Tabel 2					
Ramingsniveaus versus kostencategorie					
Fase		Studiefase / Aanmelding	Projectbrief MJP	Précontractueel	Contractueel
Ramingsniveau Gem. Tilburg		0,1 en 2	3	4	5
Doel Kostenraming		Indicatie	Budget	Toets projectbudget	Toets aanbieder / projectbudget
Variatiecoëfficiënt (indien van toepassing)		0,30	0,20	0,15	0,1
KOSTEN	KOSTENGROEP	PROJECTRAMING	PROJECTRAMING	PROJECTRAMING	CONTRACTRAMING
CATEGORIE					
BOUWKOSTEN	Directe kosten	Eenheidsprijzen / Kengetallen	Eenheidsprijzen / Kengetallen	Prijzen voor het leveren + aanbrengen aansluitend op de decompositie	Opbouw vanuit primaire middelen (Loon, Materiaal, Materieel), overeenkomstig indeling contract
	Indirecte kosten	Percentages	Percentages	Raming eenmalige kosten, uitvoeringskosten en projectmanagement, percentages voor AK W&R	Raming eenmalige kosten, uitvoeringskosten en projectmanagement, percentages voor AK W&R
	Nader te detailleren	Percentage overeenstemmend met mate van detaillering 0-20%	Percentage overeenstemmend met mate van detaillering 0-15%	Percentage overeenstemmend met mate van detaillering 0-15%	Percentage overeenstemmend met mate van detaillering 0-10%
	Risicoreservering	Zie Object-overstijgende Risicoreservering	Zie Object-overstijgende Risicoreservering	Zie Object-overstijgende Risicoreservering	Risico's ON uit risicoanalyse
VASTGOED-KOSTEN	Directe kosten	Aangedragen door OG	Aangedragen door OG	Aangedragen door OG	N.V.T. (Vastgoedkosten meestal niet in contract)
	Indirecte kosten	Consistent met directe kosten	Consistent met directe kosten	Consistent met directe kosten	N.V.T.
	Nader te detailleren	Geen	Geen	Geen	N.V.T.
	Risicoreservering	Zie Object-overstijgende risicoreservering	Zie Object-overstijgende risicoreservering	Zie Object-overstijgende risicoreservering	N.V.T.
ENGINEERS-KOSTEN	Directe kosten	Engineering OG Apparaatskosten: 15% Engineering OG Ingenieursdiensten: 10% Engineering ON Ontwerp Wegen: 5% Engineering ON Ontwerp kunstwerk: 10% t.o.v. de bouwkosten Het is bij ON Ontwerp of % Kunstwerken of % Wegen	Engineering OG Apparaatskosten: 15% Engineering OG Ingenieursdiensten: 10% Engineering ON Ontwerp Wegen: 5% Engineering ON Ontwerp kunstwerk: 10% t.o.v. de bouwkosten Het is bij ON Ontwerp of % Kunstwerken of % Wegen	Engineering OG Apparaatskosten Gem. Tilburg door OG (Gem. Tilburg) aangeleverd. Ramen door bepalen benodigde functies met bijbehorende inzet (hoeveelheden x tarief)	Engineering OG Apparaatskosten Gem. Tilburg door OG (Gem. Tilburg) aangeleverd. Ramen door bepalen benodigde functies met bijbehorende inzet (hoeveelheden x tarief)
	Indirecte kosten	Geen	Geen	Geen	Geen
	Nader te detailleren	Geen	Geen	Geen	Geen
	Risicoreservering	Zie Object-overstijgende risicoreservering	Zie Object-overstijgende risicoreservering	Zie Object-overstijgende risicoreservering	Risico's ON uit Risicoanalyse
OVERIGE BIJKOMENDE KOSTEN	Directe kosten	Percentage adh ervaring referentieproject	Percentage adh ervaring referentieproject	Calculatie met primaire middelen	Calculatie met primaire middelen
	Indirecte kosten	Geen	Geen	Geen	Geen
	Nader te detailleren	Geen	Geen	Geen	Geen
	Risicoreservering	Zie Object-overstijgende Risicoreservering	Zie Object-overstijgende Risicoreservering	Zie Object-overstijgende Risicoreservering	Risico's ON uit risicoanalyse
OBJECT OVERSTIJG ENDE RISICOES RESERVERING	Risicoreservering	Voor wegen 15-25% Voor kunstwerken 20-30% Voor oevers 15-25% Voor natuur 10-20%	Voor wegen 15-25% Voor kunstwerken 20-30% Voor oevers 15-25% Voor natuur 10-20%	Voor wegen 15-25% Voor kunstwerken 20-30% Voor oevers 15-25% Voor natuur 10-20%	N.V.T.

